

Forslag

til

Lov om sterilisation og kastration.

(Vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 22. maj 1973.*)

Kapitel 1.

Lovens område.

§ 1. Loven anvendes på indgreb, hvorved kønskirtlerne fjernes, eller behandlinger, hvorved de varigt sættes ud af funktion (kastration), samt på andre indgreb, der varigt ophæver forplantningsevnen (sterilisation).

Stk. 2. Indgreb og behandlinger for at helbrede legemlig sygdom omfattes ikke af loven.

Kapitel 2.

Sterilisation.

§ 2. Enhver, der er fyldt 25 år og har bopæl her i landet, har ret til at blive steriliseret.

Stk. 2. Dette gælder dog ikke personer, der er umyndiggjort i personlig henseende, sindssyge eller åndssvage.

§ 3. Selv om en kvinde er under 25 år, kan hun blive steriliseret uden særlig tilladelse, hvis det er nødvendigt at forebygge svangerskab for at afværge fare for hendes liv eller for alvorlig og varig forringelse af hendes legemlige eller sjælelige helbred og denne fare er udelukkende eller ganske overvejende lægeligt begrundet.

Stk. 2. Hvis betingelserne i stk. 1 er opfyldt og kvindens ægtefælle eller samlever er under 25 år, kan han i stedet få tilladelse til sterilisation, jfr. dog § 4, stk. 3.

§ 4. Er betingelserne i § 2 eller § 3 ikke opfyldt, kan personer, som har bopæl her i landet, få tilladelse til sterilisation, hvis:

- 1) der på grund af arvelige anlæg hos ansøgeren, dennes ægtefælle eller samlever er en sådan fare for, at eventuelle børn vil få en alvorlig legemlig eller sjælelig lidelse, at det må anses for ønskeligt at forebygge fødsler,
- 2) ansøgeren, dennes ægtefælle eller samlever på grund af sindssygdom eller anden sjælelig lidelse, åndssvaghed eller svag begavelse i øvrigt, grovere karakterafvigelser eller alvorlig legemlig lidelse er uegnet til at drage omsorg for børn på forsvarlig måde,
- 3) der af særlige grunde er betydelig fare for, at ansøgeren, dennes ægtefælle eller samlever ikke kan gennemføre et fremtidigt svangerskab, eller at barnet ikke vil blive levedygtigt eller vil blive født med væsentlige beskadigelser, eller
- 4) de forhold, hvorunder ansøgeren og dennes familie lever, gør det påkrævet at undgå barnefødsel. Ved afgørelsen tages hensyn til familiens helbredsmæssige, bolig-mæssige og økonomiske forhold samt antallet af hjemmевærende børn og til, om det må forventes, at flere børn vil medføre en væsentlig belastning af forholdene gennem forringelse af ansøgerens helbredstilstand, betydelig forøgelse af dennes arbejdsbyrde eller på anden måde.

Stk. 2. Ved afgørelsen af, om sterilisation kan tillades, skal der lægges særlig vægt på, om de forhold, der begrunder sterilisationen, kan antages at være af varig karakter, og om der er rimelig udsigt til, at forebyggelse af svangerskab kan opnås på anden måde.

Stk. 3. Sterilisation af personer under 18 år må ikke tillades, medmindre ganske særlige forhold taler derfor.

Kapitel 3.

Samråd og ankenævn.

§ 5. Sager efter § 3, stk. 2, § 4, § 6, stk. 2, § 7 og § 8 afgøres af de samråd, der er oprettet i henhold til lov om svangerskabsafbrydelse.

Stk. 2. Et samråds afgørelse kan indbringes for det ankenævn, der er oprettet i henhold til lov om svangerskabsafbrydelse.

Stk. 3. Samrådet og ankenævnet tiltrædes af en særligt beskikket dommer ved behandlingen af en ansøgning fra en person, der:

- 1) er under 18 år,
- 2) er undergivet foranstaltninger i henhold til borgerlig straffelovs § 70,
- 3) mod sin vilje er indlagt eller tilbageholdt på statshospital i medfør af loven om sindssyge personers hospitalsophold eller
- 4) modtager hjælp i henhold til lovgivningen om forsorgen for åndssvage og andre særlig svagtbegavede.

Stk. 4. Tilladelse kan kun gives, hvis der er enighed herom i samrådet eller ankenævnet.

Stk. 5. Justitsministeren beskikker dommere og stedfortrædere for disse efter stk. 3. Beskikkelsen gælder for 4 år ad gangen og kan omfatte flere samråd.

Kapitel 4.

Fremgangsmåden.

§ 6. Anmodning om sterilisation skal fremsættes af den, på hvem indgrebet skal foretages.

Stk. 2. Er denne på grund af sindssygdom, åndssvaghed eller af anden grund varigt eller for længere tid ude af stand til at forstå betydningen af indgrebet, kan samrådet efter anmodning fra en særligt beskikket værge tillade sterilisation, når omstændighederne taler derfor. Samrådets afgørelse kan af værgen indbringes for ankenævnet.

§ 7. Er den, på hvem indgrebet skal foretages, umyndig, sindssyg eller åndssvag, eller findes det i øvrigt på grund af ansøgersens sjælelige tilstand, herunder svag be-

gavelse, betænkeligt, at denne på egen hånd anmoder om sterilisation, kan samrådet tillade sterilisation efter anmodning fra den pågældende og forældremyndighedens indehaver eller værgen, eventuelt en særligt beskikket værge. Samrådets afgørelse kan indbringes for ankenævnet af ansøgeren, forældremyndighedens indehaver og værgen.

§ 8. Samrådet kan tillade sterilisation efter § 2 eller § 4, selv om ansøgeren ikke har bopæl her i landet, hvis den pågældende har en særlig tilknytning hertil.

§ 9. Anmodning om sterilisation fremsættes over for en læge eller en mødrehjælpsinstitution.

Stk. 2. Hvis betingelserne i § 2 eller § 3, stk. 1, er opfyldt, uden at der foreligger omstændigheder som nævnt i § 6, stk. 2, eller § 7, henviser lægen eller mødrehjælpsinstitutionen den pågældende til et sygehus, jfr. § 10. I modsat fald skal lægen forelægge anmodningen med sin udtalelse for vedkommende mødrehjælpsinstitution.

Stk. 3. Den, på hvem indgrebet skal foretages, skal af en læge vejledes om indgrebets beskaffenhed og direkte følger samt om den risiko, der må antages at være forbundet med indgrebet. Det samme gælder den, der skal fremsætte anmodning efter § 6, stk. 2, eller tiltræde anmodningen efter § 7.

§ 10. Sterilisation må kun foretages af en læge på et statsligt eller kommunalt sygehus eller et dertil knyttet ambulatorium eller på et privat sygehus, der er godkendt hertil af indenrigsministeriet.

Stk. 2. Nægter overlægen på vedkommen- de sygehus eller sygehusafdeling at foretage indgreb, selv om betingelserne i § 2 eller § 3, stk. 1, er opfyldt eller tilladelse til sterilisation foreligger, skal ansøgeren henvise til et andet sygehus eller en anden sygehusafdeling, hvor indgrebet kan foretages.

§ 11. Udgifterne i anledning af sterilisation afholdes efter de gældende regler for almindelig sygebehandling.

§ 12. Justitsministeren fastsætter regler om anmodning om sterilisation og om behandlingen af sager herom.

Kapitel 5.

Kastration.

§ 13. En person, som har bopæl her i landet, kan få tilladelse til kastration, hvis ansøgerens kønsdrift udsætter denne for at begå forbrydelser eller medfører betydelige sjælélige lidelser eller social forringelse.

Stk. 2. Kastration af personer under 21 år må ikke tillades, medmindre ganske særlige grunde taler derfor.

§ 14. Tilladelse til kastration gives af justitsministeren.

Stk. 2. §§ 6-8 finder tilsvarende anvendelse på ansøgninger om kastration. De afgørelser, der efter § 6, stk. 2, § 7 og § 8 ved sterilisation træffes af et samråd eller ankenævnet, træffes dog ved kastration af justitsministeren.

Stk. 3. § 9, stk. 3, og § 10 finder tilsvarende anvendelse ved kastration.

§ 15. Udgifter i anledning af kastration afholdes af statskassen.

§ 16. Justitsministeren kan fastsætte regler om ansøgning om kastration og om behandlingen af sager herom.

Kapitel 6.

Straf, ikrafttræden m.v.

§ 17. Den, der ulovligt foretager sterilisation eller kastration, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter borgerlig straffelov.

§ 18. Loven træder i kraft den 1. juli 1973.

Stk. 2. Lov nr. 234 af 3. juni 1967 om sterilisation og kastration ophæves.

§ 19. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Skytte.

/ Søren B. Jørgensen.